



Regional
Housing
Programme

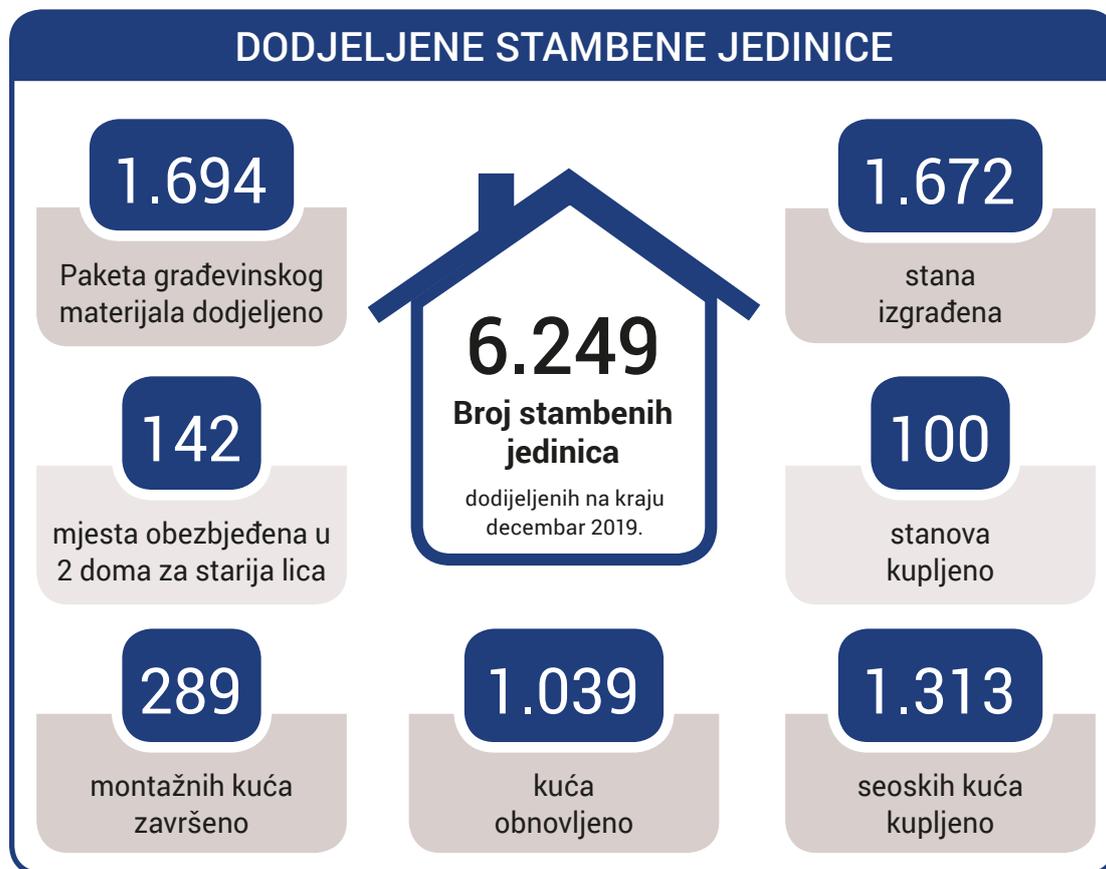
RSP BILTEN

DECEMBAR 2019.



Ključni događaji u 2019. godini

Do kraja 2019. godine, u četiri partnerske zemlje ukupno će biti dodjeljeno 6.249 stambenih jedinica:



Status sprovođenja RSP-a – decembar 2019.

Broj odobrenih projekata	31
Procijenjena ukupna vrijednost odobrenih projekata	289 miliona eura
Ukupan iznos odobrenih bespovratnih sredstava	237 miliona eura
Ukupan nacionalni doprinos	52 miliona eura
Broj domaćinstava u okviru projekata	11.800
Broj korisnika u okviru projekata	36.000
Ukupan isplaćeni iznos	156 miliona eura
Dodjeljeno stambenih jedinica	6.249



Dodatni doprinosi donatora i produženje RSP-a

Postignuća RSP-a ne bi bila moguća bez velikodušnosti donatora, čijom je ljubaznošću tokom 2019. godine obezbijeden izvjestan broj dodatnih doprinosa.

Švajcarska vlada je u martu 2019. godine izdvojila dodatnu donaciju za RSP u iznosu od 900.000 eura u cilju daljeg finansiranja stambenih rješenja u Bosni i Hercegovini i Srbiji.

Nešto skorije, u novembru 2019. godine, u znak kontinuirane podrške Programu, veliki broj donatora RSP-a namijenio je dodatne doprinose. Njemačka je namijenila doprinos u iznosu od jednog miliona eura, čime je ukupan doprinos ove države dostigao iznos od 10 miliona eura. Norveška je u međuvremenu namijenila 7 miliona norveških kruna (približno 700.000 eura), dok je Švajcarska namijenila 500.000 eura, čime su doprinosi ove dvije države dostigli ukupne iznose od 7,7 miliona eura i 6,4 miliona eura. Španija, koja je sprovođenje RSP-a podržala sa 213.000 eura, također je izrazila spremnost da obezbijedi dodatna sredstva.

Kao najveći donator RSP-a, pored postojećih 234 miliona eura Evropska unija (EU) namijenila je i dodatna sredstva, pa će na ovaj način kombinovana finalno namijenjena sredstva omogućiti dvanaestomjesečno produženje RSP-a – do juna 2022. godine – čime će se partnerskim zemljama na najbolji način omogućiti dodjela ciljnog broja stambenih rješenja.

Pomenutim doprinosima u narednom periodu obezbijediće se sredstva koja su donatori opredijelili za RSP u iznosu od 291 milion eura, u korist 11.800 najugroženijih porodica u četiri partnerske zemlje.

Doprinosi donatora RSP-u

Ukupno namijenjeno: **291 miliona eura**

Evropska unija	236
SAD	24
Njemačka	10
Norveška	7,7
Švajcarska	6,4
Italija	5,0
Danska	1,3
Turska	1,0
Luksemburg	0,5
Ostali donatori	0,4

u milionima EUR

Najvažnija postignuća



BOSNA I HERCEGOVINA

Tokom 2019. godine Bosna i Hercegovina ostvarila je značajan napredak u sprovođenju šest tekućih pod-projekata. U okviru pod-projekata BiH1 (sada završenog), BiH2 i BiH4 korisnicima je dodijeljeno 250 kuća, dok su u okviru pod-projekta BiH3 izgrađene i useljene četiri višestambene zgrade u sljedećim opštinama/gradovima: Goražde (20 stanova), Brčko distrikt (8 stanova), Foča (12 stanova) i Bileća (15 stanova). Ovih 55 stanova koriste se po modelu socijalnog neprofitnog stanovanja. Pored toga, u sklopu pod-projekta BiH5 završen je odabir korisnika, a u pripremi su tenderi za projektovanje. U toku je izrada projekata zgrada u okviru pod-projekta BiH6.

Do završetka 2019. godine u BiH je izgrađeno više od 1.200 stambenih jedinica. Trenutno su u toku radovi na blizu 500 porodičnih kuća i 15 zgrada, sa ukupno 296 stanova u 83 opštine, od čega je većina u završnoj fazi izgradnje.

Kroz socio-ekonomske mjere održivosti podržano je ukupno 629 korisničkih porodica u 55 opština do kraja 2019. godine. Kao rezultat, navedene porodice povećale su svoje prihode u prosjeku za gotovo 40%. Ovakvu podršku pružila je organizacija Catholic Relief Services (CRS), dok su Vlada SAD, Vlada Švajcarske, CEB, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i ministarstva Entiteta obezbijedili sredstva za nastavak podrške održivosti korisnika RSP-a u 2020. godini. Zahvaljujući fondovima Instrumenta EU za prepristupnu pomoć (IPA) i Igmanskoj inicijativi, za 74 najugroženije porodice u tri zgrade trenutno se obezbjeđuju aparati za domaćinstvo i osnovni namještaj.

Očekuje se da će do prve polovine 2022. godine biti dodijeljene 3.202 stambene jedinice za oko 10.000 izbjeglica, raseljenih lica i povratnika u okviru RSP-a u Bosni i Hercegovini.



REPUBLIKA HRVATSKA

Završetak nekoliko projekata RSP-a u Hrvatskoj obilježio je 2019. godinu. Riješena su sva pitanja u vezi sa finalnim troškovima projekata, a iz finansijske perspektive projekti HR2, HR3, HR4 i HR5 smatraju se zatvorenim. Projekat HR6 „Obnova/izgradnja 62 porodične kuće“ trenutno je u toku, pri čemu će preostalih 5 kuća biti završeno, a projekat zatvoren 2020. godine. Ukupna vrijednost ovih šest projekata iznosi približno 19 miliona eura, od čega se 14 miliona finansira kroz RSP, a 5 miliona kroz nacionalni doprinos.

U Hrvatskoj se tokom 2019. godine ukupno 73 korisnika RSP-a uselilo u nove domove; 38 korisnika uselilo se u dom za starija lica u Glini (HR3), 4 porodice svoje nove stanove dobile su u okviru projekta HR4, a u okviru projekta HR6 izgrađena/obnovljena je 31 porodična kuća.

Uprkos tome što je već značajan dio posla završen, potrebe stambenog zbrinjavanja u Hrvatskoj su i dalje prilično velike. Zbog toga je Skupština donatora Fonda RSP-a u junu 2018. godine odobrila tri nova projekta za Hrvatsku: HR7 – „Izgradnja stambene zgrade za 21 porodicu u Vukovaru“; HR8 – „Obnova, rekonstrukcija ili izgradnja 25 porodičnih kuća“; i HR9 – „Kupovina 38 stanova“, čime će se za još 84 porodice obezbijediti nova stambena rješenja. Ukupna vrijednost ovih novih projekata iznosi oko 3,9 miliona eura.

Građevinski radovi u okviru projekta HR7 zvanično su započeti 30. jula 2019. godine, dok će za preostala dva projekta ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava biti potpisani do kraja 2019. godine.

Do završetka RSP-a 2022. godine, u okviru RSP-a u Hrvatskoj ukupno će 412 stambenih rješenja biti dodijeljeno u korist približno 1.000 izbjeglica, raseljenih lica i povratnika.



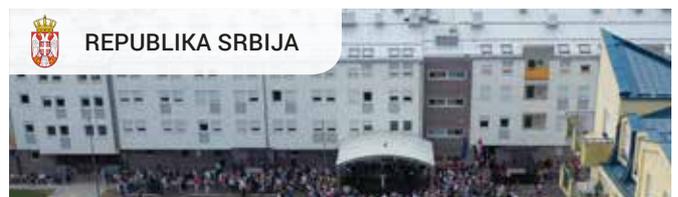
CRNA GORA

U 2019. godini započeli su radovi na pod-projektu MNE6 „Pretvaranje vojnog objekta u dom za starije osobe u Nikšiću“. U ovom objektu je planiran smještaj za 104 starije osobe i odrasle osobe s invaliditetom, u prvoj polovini 2021. U međuvremenu, u okviru pod-projekta MNE4, 271 osoba se uselila u 94 novoizgrađena stana u opštini Berane u martu 2019. godine.

Crna Gora je početkom ove godine pokrenula pod-projekt MNE7 - „Kupovina 36 stanova u opštini Herceg Novi“, koji je sada u završnoj fazi. Iako je postignut značajan napredak, preostala je znatna količina posla kako u pogledu kupovine stanova, tako i povezanih administrativnih procedura.

Nakon javnog poziva, koji je sada završen, ukupno se 110 porodica iz 17 opština prijavilo u sklopu pod-projekta MNE8 - „Izgradnja minimalno 50 individualnih kuća u raznim opštinama u Crnoj Gori“, te su pripremljeni katalog kuća i idejni projekat za standardne tipove kuća (svaka kuća će biti prilagođena porodičnoj strukturi i lokaciji).

Priprema glavnog građevinskog projekta za pod-projekt MNE9 - „Izgradnja stanova za 96 najugroženijih porodica u Vreli Ribnickoj, Podgorica“, završena je u avgustu 2019. Očekuje se da će građevinski radovi započeti početkom 2020. godine, dok je završetak radova planiran za maj 2021. godine.



REPUBLIKA SRBIJA

RSP se trenutno implementira u 161 lokalnoj samoupravi širom Srbije. Novi stanovi trenutno su u fazi izgradnje u 50 lokalnih samouprava. Do sada je korisnicima RSP-a obezbjeđeno oko 4.000 stambenih rješenja.

U okviru projekata SRB2, SRB4 i SRB5 tokom 2019. uručeni su ključevi 501 izgrađenog stana u 13 lokalnih samouprava tokom 2019. Trenutno je u toku dodjela ugovora za izgradnju 545 stanova u 14 lokalnih samouprava, kao i radovi na izgradnji 888 stanova u 18 lokalnih samouprava. Istovremeno se nastavlja i sprovođenje još tri komponente, a korisnici su se uselili u 20 montažnih kuća, 815 porodica je dobilo podršku u vidu dodjele paketa građevinskog materijala, a kupljeno je i 297 seoskih kuća.

Republika Srbija i Razvojna banka Vijeća Evrope potpisale su u martu 2019. godine izmjenu projekta SRB8 za obezbjeđivanje dodatnih 250 stanova u Beogradu, te ukupna vrijednost ovog projekta iznosi 23 miliona eura, čime će se ukupno dodijeliti 852 stambena rješenja.

Sporazum o grantu u okviru projekta SRB9 za dodjelu 900 stambenih rješenja potpisan je u martu 2019. i uz dodatna sredstva odobrena za dodjelu 180 seoskih kuća sada iznosi 22 miliona eura.

U Srbiji je tokom 2020. godine planirana dodjela još 2.000 stambenih rješenja, a završetak cjelokupnog Programa predviđen je do juna 2022. godine, kada će više od 7.500 korisničkih porodica RSP-a biti stambeno zbrinuto.



Upoznajte korisnike Regionalnog stambenog programa



BOSNA I HERCEGOVINA



Kemal i Adisa Ćorić, Podveležje, Bosna i Hercegovina

Zahvaljujući RSP-u Kemal Ćorić je nedavno dobio priliku za povratak u Podveležje, selo na planini Velež u blizini Mostara. U avgustu 2019. godine Kemal se uselio u novoizgrađenu kuću sa svojom suprugom, dvoje dece – sinom od 14 i ćerkom od dvije godine – i svojim roditeljima.

Zbog ratnih razaranja 1992. godine, još kao dječak u to vrijeme, Kemal je bio prinuđen da napusti porodični dom. „Koliko se sjećam, kao raseljena lica selili smo se 11 puta“, kaže Kemal. „Bilo je nepodnošljivo svih tih godina“.

Kemal se u međuvremenu oženio i sada ima dvoje djece. Zbog zdravstvenih problema, za život zarađuje uzgojem stoke. Kupio je ovce za proizvodnju mlijeka i sira, koje zatim prodaje komšijama u okruženju. Njegova supruga ima honorarni posao. Iako se njegovi roditelji prisjećaju poteškoća u vezi sa povratkom u kuću koja je bila u ruševinama, osjećaju olakšanje što je njihov novi dom sada završen: „Sada se ponovo osjećamo kao kod kuće, tamo gde pripadamo.“

Ćorići su za RSP čuli preko Federalnog ministarstva za raseljene osobe i izbeglice (FMROI). „Svih ovih godina prijavljivao sam se za dobijanje pomoći za obnovu kuće kad god se ukazala prilika“, primjećuje Kemal, „ali RSP je jedini program koji je zaista pomogao mojoj porodici.“

U avgustu 2019. godine donatori i učesnici u RSP-u imali su zadovoljstvo da porodicu Ćorić posjete u njihovom novom domu tokom obilježavanja dodjele hiljadite stambene jedinice RSP-a u BiH.

Glavne aktivnosti

DODJELJENA HILJADITA STAMBENA JEDINICA ČIJU JE IZGRADNJU FINANSIRAO RSP U BOSNI I HERCEGOVINI



U Mostaru su **28. avgusta 2019.** godine uručeni ključevi hiljaditoj korisničkoj porodici Regionalnog stambenog programa u Bosni i Hercegovini. U okviru pod-projekta BiH4, samo je u Mostaru od novembra 2018. godine obnovljeno 49 kuća.

Jedan od korisnika, Jozo Rajić, vratio se u selo Grabovica nadomak Mostara nakon 26 godina raseljenosti. Zahvaljujući RSP-u, njegov dom, koji je prije toga bio u ruševinama, sada je obnovljen, čime je povratak njegove porodice postao realnost.

Ministrica za ljudska prava i izbeglice BiH Semiha Borovac izjavila je na ceremoniji: „Proces povratka i brige za interno raseljena lica od ključne je važnosti za održavanje stabilnosti i mira u regionu, čemu je Program u značajnoj mjeri doprinjeo.“

Sa ovim se u potpunosti složio Đanluka Vanini, šef Sekcije operacija za socijalni razvoj, civilno društvo i prekograničnu saradnju (DEU u BiH), ističući i da će u Bosni i Hercegovini zahvaljujući RSP-u više od 3.200 porodica biti stambeno zbrinuto, na taj način pružajući im priliku da ponovo započnu svoj život. Pored stambenog zbrinjavanja, ključni značaj za njihovu uspješnu integraciju ima i socio-ekonomska podrška za pronalaženje zaposlenja.

U ime UNHCR-a i OSCE-a, An-Kristin Erikson, regionalna predstavnik UNHCR-a za jugoistočnu Evropu, dodala je da je RSP primjer koordinirane saradnje, posvećenosti i povjerenja svih učesnika u programu.

PUŠTENA U UPOTREBU PRVA ZGRADA ČIJU JE IZGRADNJU FINANSIRAO RSP U BRČKO DISTRIKTU



U Brčkom su **6. juna 2019.** svečano uručeni ključevi novih domova za osam korisničkih porodica (27 osoba) u prvoj završenoj zgradi čija je izgradnju finansirao RSP u Brčko distriktu.

Jedan od korisnika novoizgrađenih stanova, Fahrudin Kalesić, izrazio je svoje olakšanje. „Nakon 26 godina i selidbi iz jednog u drugi smještaj, moja porodica će konačno moći zauvijek da se skrasi“, rekao je. „Želio bih da sve izbeglice i raseljena lica imaju krov nad glavom i budu sretni kao mi danas.“

DODIJELJENI STANOVİ KORISNIČKIM PORODICAMA U FOČI I BILEĆI



Dana **11. decembar 2019.** godine, korisnici, učesnici i donatori RSP-a su obilježili useljenje 27 najugroženijih izbjeglih i raseljenih porodica u nove stanove u Foči (12 porodica) i Bileći (15 porodica) čija je izgradnja finansirana u okviru RSP-a.

Otkrivajući ploču RSP-a na ulazu u zgradu u Bileći, ministrica Borovac je izjavila: „Ovaj program potvrđuje ne samo pružanje stambenih jedinica, već i spremnost za suživot svih građana u Bosni i Hercegovini.“

Korisnik RSP-a, Boško Savić komentirao je: „Ne mogu izraziti svoju sreću i zadovoljstvo kada pogledam ovu prekrasnu zgradu. Govorim u ime svih mojih lijepih komšija i želim svima nama dug i sretan život u našim novim domovima.“



Upoznajte korisnike Regionalnog stambenog programa



REPUBLIKA HRVATSKA



Pejo i Nada Zec, Vrbovac, Hrvatska

Zahvaljujući RSP-u, bračni par iz Hrvatske čiju je budućnost ugrozio rat i koji se godinama mučio u skućenom smještaju, konačno se uselio u kuću adekvatnu za porodični život.

„Nova kuća je super“, kaže Pejo Zec, koji sa suprugom Nadom i troje djece uživa u prostoru nakon što su godinama dijelili jednu sobu u vikendici.

Pejo i Nada su iz Bosne i Hercegovine izbjegli za Hrvatsku još kao tinejdžeri 1992. godine. „Kada sam stigao u Hrvatsku, morao sam odmah da nađem posao. Osjećao sam se kao da sam ispao iz aviona“, kaže Pejo, koji je najprije radio u brodogradilištima u Rijeci prije nego što je pronašao posao u građevinarstvu.

Sa Nadom, koju je poznavao iz škole, sreo se 1998. godine. „Ponovo sam je pronašao u Daruvaru. Bio je to lijep trenutak.“

Iako je ovaj bračni par brzo dobio hrvatsko državljanstvo, nalaženje smještaja je bilo teže. Živjeli su sa Pejovom majkom u Daruvaru, a djecu su podigli u jednoj sobi u njenoj maloj vikendici.

Ova porodica uspjela je da u Vrbovcu kupi zemlju na kojoj se sada nalazi njihova nova kuća, ali je 2004. godine zbog povreda zadobijenih na radu Pejo bio prinuđen da ide na operaciju. S obzirom da prima skromnu invalidsku penziju, bila mu je neophodna pomoć za izgradnju kuće. Za dobijanje pomoći od RSP-a prijavili su se 2012. godine, a u kuću su se uselili 2018.

Nada još uvijek ne može da vjeruje da njihova porodica ima kuću samo za sebe. „Savršeno odgovara onome što volimo: ništa pretjerano, ništa prastaro, samo čisto i moderno“, kaže Nada.

Najstariji sin, Ivan, koji je napustio školu da bi se zaposlio u magacinu, prisjeća se kako je teško bilo koncentrisati se na domaće zadatke u staroj vikendici. Takve probleme, srećom, neće iskusiti njegova mlađa sestra i brat. Sestra Marina ima svoju sobu, dok su uslovi sada mnogo bolji nego ranije bez obzira na to što Ivan djeli sobu sa svojim bratom Josipom.

Priča dobijena ljubaznošću UNHCR-a



Glavne aktivnosti

U VUKOVARU ZAPOČETA IZGRADNJA NOVE ZGRADE KOJU FINANSIRA RSP



Učesnici u RSP-u okupili su se **30. jula 2019.** godine u Vukovaru na obilježavanju početka izgradnje stambene zgrade za 21 korisničku porodicu.

Govoreći na ceremoniji, Nikola Mažar, sekretar Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje, tom prilikom izjavio je: „68% sredstava namijenjenih za ovaj projekat predstavljaju donatorska sredstva koja će se upotrijebiti za zbrinjavanje najugroženijih osoba. Očekujemo da će radovi na izgradnji biti završeni za 400 dana“.

Mario Pavlović, regionalni oficir za vezu Predstavništva UNHCR-a za jugoistočnu Evropu, dodao je: „Korisnici projekta su žrtve rata. Zbog toga svi zajedno radimo na integrisanom pristupu kako bismo im pružili pomoć za bolji život i budućnost“.

S ovim se složila i Vilita Bel, v.d. zamjenica šefa Misije u Ambasadi SAD u Zagrebu, ističući da cilj RSP-a nije bio samo izgradnja stambenih zgrada – već predlaganje pravičnih rješenja za ljude koji su bili prisilno raseljeni.



KORISNIČKE PORODICE RSP-a USELILE U OBNOVLJENE KUĆE U SKLOPU HR6 POD-PROJEKTA



Tokom 2019. godine, u okviru HR6 pod-projekta, korisničke porodice RSP-a koje su odabrane za pomoć u vidu osiguranja smještaja, dobile su ključeve svojih rekonstruiranih kuća. Do kraja 2019. godine, obновиće se 57 kuća, dok bi rekonstrukcija još pet kuća trebala biti dovršena u prvoj polovini 2020. godine.

Korisničke porodice koje sada žive u svojim novim kućama izrazile su zahvalnost donatorima RSP-a i predstavnicima UNHCR-a koji su pružali podršku tokom cjelokupnog procesa.





Upoznajte korisnike Regionalnog stambenog programa



CRNA GORA



Mirjana Golić, Berane, Crna Gora

Mirjana sebe smatra sretnom, budući da ima zdravu djecu i unučiče, dobar posao i prelijep stan. Niko ne bi rekao da ne samo što je preživjela rat u bivšoj Jugoslaviji dok su joj ćerke bile još veoma male, već i ozbiljnu autobusku nesreću zbog koje je deset dana bila u komi, nakon čega joj je jedna strana tijela privremeno bila paralizovana.

Prije nego što je rat počeo, Mirjana je živjela u gradiću Vitez u Bosni i Hercegovini, gde je završila studije i upoznala supruga s kojim je osnovala porodicu. Kada je počeo rat, njihove dvije ćerke su imale tek nekoliko godina. Golići su se preselili u Berane, gde su Mirjana i njen suprug, oboje inženjeri elektrotehnike, ubrzo uspjeli da pronađu posao. Uspjeli su da obezbjede i smještaj od opštine Berane u naselju Rudeš i za izbjeglice iz Bosne, najprije u vidu manje sobe, a zatim i dvosobnog stana.

Starija ćerka je završila ekonomiju u Podgorici i zaposlila se u banci, dok je mlađa, inače fizioterapeut, dobila pomoć za osnivanje firme od njemačke NVO HELP.

U martu 2019. godine Mirjana i njena porodica uselili su se u jedan od 92 nova stana čiju je izgradnju finansirao RSP u Beranama. „Čovjek sâm ne može da uradi ništa bez pomoći prijatelja i dobrih ljudi“, Mirjana zaključuje. „Zahvalni smo svima koji su nam pomogli da prebrodimo teška vremena.“

Glavne aktivnosti

ZAJEDNIČKA AKCIJA U KAMPU KONIK U CILJU POBOLJŠANJA KVALITETA ŽIVOTA STANOVNIKA



Ministarstvo rada i socijalnog staranja organizovalo je **20. novembra 2019.** godine u kampu Konik „zajedničku akciju“ pejzažnog uređenja i sađenja drveća u cilju poboljšanja kvaliteta života stanovnika ovog naselja. Kamp Konik, koji se nalazi u blizini Podgorice, predstavlja najduže otvoreni izbjeglički kamp u Evropi, u kojem su smješteni Romi i balkanski Egipćani izbjegli od nasilja na Kosovu 1999. godine. Crna Gora je tokom proteklih nekoliko godina sprovela projekat finansiran preko IPA sredstava, koji se sastoji od izgradnje 48 stanova i višenamjenskog centra za stanovnike kampa. RSP je finansirao izgradnju 171 dodatne stambene jedinice, čime je omogućeno zatvaranje dva velika kolektivna centra – kampa Konik I i kampa Konik II – krajem 2018. godine.

Pored stambenog zbrinjavanja stanovnika Kampa, značajni rezultati postignuti su proteklih godina u pogledu unapređenja njihove socijalne inkluzije – npr. kroz regulisanje pravnog statusa ili poboljšanje pristupa obrazovanju i zdravstvenoj zaštiti – uz podršku od EU, UNHCR-a, Crvenog krsta i NVO kao što je HELP.

Budući da je 20. novembar bio Međunarodni dan djeteta, u fokusu zajedničke akcije bili su upravo najmlađi. Ministar rada i socijalnog staranja Kemal Purišić istakao je: „Drvo je simbol zaštite životne sredine i odrastanja u bezbjednom okruženju, gdje se prava djeteta poštuju. Trenutno se 738 djece iz Konika formalno obrazuje i ima pristup ljekaru.“

U NIKŠIĆU ZAPOČETA IZGRADNJA DOMA ZA STARIJA LICA I ODRASLE SA INVALIDITETOM



U Nikšiću je **16. septembra 2019.** godine održana izuzetno značajna ceremonija obilježavanja početka izgradnje novog doma za starija lica i odrasle sa invaliditetom. Predviđeno je da projekat, ukupne vrijednosti od približno 4,8 miliona eura, od kojih se 70% finansira sredstvima iz Fonda RSP-a, svoja vrata za 104 stanara otvori 2021. godine.

Novo prostorije – koje će biti obnovljene u dvije postojeće zgrade i posebno projektovane za lica sa ograničenom sposobnošću kretanja – sastojace se od po 52 sobe, prostorija za pružanje zdravstvene njege, prostora za ručavanje, soba za aktivnosti i biblioteke.

400 UGROŽENIH LICA IZ KOLEKTIVNOG CENTRA RUDEŠ DOBILU NOVE DOMOVE U BERANAMA



Preko 400 lica (94 porodice) je **26. marta 2019.** godine dobilo nove domove u opštini Berane. Zahvaljujući RSP-u, bivši stanovnici Rudeša 1 (uglavnom lica raseljena iz BiH i Hrvatske u periodu 1991–1995.) i Rudeša 2 (uglavnom interno raseljena lica sa Kosova iz 1999.) sada se trajno mogu useliti u četiri stambene zgrade.

Jedan od korisnika, gđin Vujošević, izjavio je: „Želio bih da se, u ime svoje porodice i komšija, zahvalim svima koji su doprinjeli našoj sreći danas – konačno imamo mjesto koje možemo nazvati domom, što nam daje snagu za nova postignuća i uspjehe.“



Upoznajte korisnike Regionalnog stambenog programa



REPUBLIKA SRBIJA



Duško i Tanja Krajišnik, Loznica, Srbija

Tanja i Duško Krajišnik su iz svog rodnog grada Zenice u Bosni i Hercegovini izbjegli 1992. godine, nakon što je izbio rat. Duško je otišao u Prijedor, a Sanja u Zvornik sa njihovom tada malom ćerkom. Nakon nekoliko ratnih godina razdvojenosti, doselili su se u Loznicu, koja im je dom više od posljednjih dvadeset godina i u kojoj se rodio njihov sin.

Po dolasku u Loznicu, Duško je radio kao deminer u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. „Kada sam ulazio u minsko polje, nisam razmišljao o opasnosti, samo sam mislio da sam tu da bih se pobrinuo za svoju porodicu“, objašnjava Duško. „Uvijek i svugdje postoje dobri ljudi“, dodaje prisjećajući se saradnje sa kolegama Hrvatima i Bošnjacima. Nakon toga, Duško je radio kao građevinski radnik u Rusiji, ali trenutno je nezaposlen. „Dvadeset godina se snalazim, snaći ću se i sad“, kaže.

Pre nego što su zahvaljujući RSP-u dobili novi stan u Loznici, selili su se ukupno osam puta. Uprkos tome, Tanja se prisjeća da su uvijek imali dobar komšiluk bez obzira gdje su živjeli. Čak i prije nego što je zgrada bila završena, jedna od Tanjinih komšinica smislila je najbliži put kojim će dolaziti da ih posjeti.

Tanja i Duško su oduševljeni novim domom. „Pedeset kvadrata nije mnogo prostora za nas četvoro, ali nama zaista puno znači“, kažu uz osmijeh.



Glavne aktivnosti

U GOLUBINCIMA I PARAĆINU 50 KORISNIČKIH PORODICA RSP-A USEILO SE U NOVE DOMOVE



U opštinama Golubinci (Stara Pazova) i Paraćinu 50 korisničkih porodica RSP-a prisustvovalo je svečanoj dodjeli ključeva za novoizgrađene domove održanoj **18. septembra 2019.** godine.

Prisjećajući se kako je izbjegao 1995. godine, jedan od korisnika u Golubincima, Stevo Bulić, zahvalio se svim predstavnicima Republike Srbije, donatorskoj zajednici i RSP-u. „Nakon što sam kao dijete bio ranjen, privremeno odvojen od porodice i nakon što sam se nekoliko puta selio i mijenjao poslove, konačno smo uspjeli da se skrasimo u Golubincima. Sretni smo što će naše dvoje djece sada moći da posjećuju prijatelji u našem novom stanu. Hvala svima koji su doprinjeli tome da ovaj novi početak bude moguć“.

Zvezdan Rundek, izbjeglica iz BiH, rekao je u Paraćinu: „Imamo pristojno kupatilo, opremljenu kuhinju i možemo se useliti u narednih nekoliko dana. Veoma sam sretan“.

PORODICAMA U VRNJAČKOJ BANJI I UBU LJETOS URUČENI KLJUČEVI



U Vrnjačkoj Banji je **8. avgusta 2019.** godine obilježeno useljenje 20 korisničkih porodica nakon završetka građevinskih radova u vrijednosti od 600.000 eura.

Učesnici u RSP-u obilježili su **6. jula 2019.** godine dodjelu 20 stanova korisnicima RSP-a u Ubu. U ime izbjegličkih porodica, Milana Nikolić i njen sin Andrej zahvalili su se svima koji su doprinjeli uspješnom završetku projekta.

DODJELJENO 60 NOVIH DOMOVA KORISNIČKIM PORODICAMA U KLADOVU, NEGOTINU I LOZNICI



U Kladovu i Negotinu su **13. maja 2019.** godine uručeni ključevi 30 stanova čiju je izgradnju finansirao RSP. Mihajlo Dronjak, korisnik RSP-a u Kladovu, rekao je: „U Kladovu sam proveo većinu svog života – preko 25 godina“. Ovde su mi rođena djeca. Danas su oni odrasli – studenti, kao što sam i ja bio kada sam izbjegao. Selili smo se šest puta. Danas konačno mogu sebi da kažem da ćemo moja porodica i ja imati našu ličnu adresu.“

Ključevi 30 stanova čiju je izgradnju finansirao RSP uručeni su **21. aprila 2019.** godine izbjeglicama iz BiH i Hrvatske koji žive u Loznici.



Ključni događaji

REGIONALNI STAMBENI PROGRAM PREDSTAVLJEN NA MIROVNOM FORUMU U PARIZU

Povodom Mirovnog foruma u Parizu održanog u periodu **11–13. novembra 2019.** godine, Razvojna banka Savjeta Evrope (CEB) predstavila je RSP okupljenima na Forumu iz blizu 140 zemalja. RSP timu pridružili su se predstavnici OSCE-a, UNHCR-a i Komesarijata za izbeglice i migracije Republike Srbije (KIRS).



Forum su otvorili Antonio Gutereš, generalni sekretar Ujedinjenih nacija, predsjednik Francuske Emanuel Makron i Ursula Von Der Lejen, predsjednica Evropske komisije, između ostalih. RSP je bio jedan od 114 projekata izabranih među 700 prijavljenih širom svijeta i jedini projekat iz regiona koji se bavi održivim (post-) konfliktnim rješenjima.

KORISNICI RSP-A I UČESNICI U PROJEKTU PROSLAVILI SVJETSKI DAN IZBJEGLICA U SRBIJI I BOSNI I HERCEGOVINI



Donatori, partnerske zemlje i međunarodni učesnici u RSP-u obilježili su **20. juna 2019.** godine Svjetski dan izbjeglica zajedno sa korisnicima u Srbiji i Bosni i Hercegovini.

Učesnici u RSP-u iz Srbije okupili su se u beogradskoj opštini Kamendin, kako bi uručili ključeve novih stanova za 270 korisničkih porodica. Ovo je najveća zgrada čiju je izgradnju do sada finansirao RSP, ukupne vrijednosti od 11 miliona eura, od čega je 8 miliona finansirano iz Fonda RSP-a, dok je 3 miliona obezbjedio grad Beograd.

U Sarajevu je Delegacija EU organizovala događaj u saradnji sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, UNHCR-om, OSCE-om i CEB-om, na kojoj su donatori RSP-a i domaće i međunarodne organizacije imale priliku da razgovaraju sa korisnicima o uticaju koji je RSP ostvario na njihove živote.

U specijalnom izdanju emisije „In Medias Res“ na nacionalnom TV kanalu „BHT1“ u Bosni i Hercegovini, gostovali su predstavnici korisnika, donatora i nosilaca Regionalnog stambenog programa u BiH. Tri korisničke porodice podijelile su svoje životne priče. Korisnik iz Tuzle, Damir Baručić, rekao je: „Nema riječi kojima se može opisati osjećaj kad se dobije stan, posebno kada vam vlasnici kuće u kojoj živite zatraže da se iselite. Za nas je ovaj projekat neizmjerljivo važan.“

NA RADIONICI O NASLJEĐU RSP-A RAZGOVARALO SE O POSTIGNUĆIMA RSP-A I „NAUČENIM LEKCIJAMA“

U Beču je **10. maja 2019.** godine održana radionica o nasljeđu RSP-a u organizaciji CEB-a, čiji je domaćin bio OSCE. Događaj je otvorio direktor OSCE-ovog Centra za sprečavanje sukoba, ambasador Marsel Pesko. Cilj radionice bio je razgovor o postignućima RSP-a i naučenim lekcijama, uz osvrt na dosadašnje iskustvo RSP-a i formulisanje preporuka politike koje bi mogle da imaju informativni značaj za buduće programe u oblasti socijalnog i stambenog zbrinjavanja izbjeglica u regionu Balkana i šire.

Iz RSP-a, koji je trenutno u sedmoj godini implementacije, mogu se izvući vrijedne lekcije o pitanjima kao što su multilateralna saradnja, izrada i sprovođenje programa, kao i obezbjeđivanje održivog uticaja.

Preporuke politike proizašle iz diskusija, kao i temeljni pregled dokumentacije i intervjui sa korisnicima RSP-a, biće sabrani u jedinstveni dokument tokom 2020. godine.

Novi filmovi RSP-a

Tokom 2019. godine završen je novi RSP-ov film „Ostajemo ovdje“, u kojem su rezimirana dosadašnja postignuća RSP-a. U filmu je istaknut konkretan uticaj koji je Program ostvario na živote hiljada korisnika, pored ključnih dostignuća koja nisu ograničena samo na trajno stambeno zbrinjavanje najugroženijih izbjeglica i raseljenih lica: RSP je također konkretno doprinjeo unapređenju regionalne saradnje i izgradnji kapaciteta institucija. RSP je također istakao i značaj održivosti dodjeljenih stambenih rješenja.

Film je dostupan ovdje: regionalhousingprogramme.org/media/video



Uz film „Ostajemo ovdje“ objavljena su i četiri nova kratka filma koji prikazuju priče korisnika RSP-a u četiri partnerske zemlje. Za pristup filmovima kliknite: [regionalhousingprogramme na Youtube](http://regionalhousingprogramme.org/na-Youtube)



RSP BOSNA I HERCEGOVINA 2019.
[video](#)



RPSZ HRVATSKA 2019.
[video](#)



RSP CRNA GORA 2019.
[video](#)



RSP SRBIJA 2019.
[video](#)

RSP tim

Gđa An-Kristin Erikson, regionalna predstavnik UNHCR-a za jugoistočnu Evropu i predstavnik u Bosni i Hercegovini, penzionisala se na jesen 2019. godine nakon 30 godina rada UNHCR-u na terenu i u sjedištu u Ženevi. U ime svih učesnika u RSP-u, željeli bismo da se zahvalimo An-Kristin na posvećenosti i konstruktivnom doprinosu radu RSP-a tokom protekle tri godine.

Poželjeli bismo također i dobrodošlicu u RSP porodicu gđi An-Mari Dojčlander, koja je u oktobru 2019. godine preuzela dužnost glavne koordinatorke poslova za zapadni Balkan u Regionalnom birou UNHCR-a za Evropu. Na različitim pozicijama obavljala je odgovorne funkcije kako u sjedištu, tako i na terenu, uključujući Mauritaniju, Jordan i doskora Senegal, gdje je bila zamjenica regionalnog predstavnika pri Regionalnom predstavništvu UNHCR-a za zapadnu Afriku.



Perspektiva za 2020. godinu



Do kraja 2019. godine, uz blizu 6.300 stambenih rješenja uručenih u korist okvirno 19.000 najugroženijih lica, RSP će dodjeliti preko 50% od ukupno 11.800 domova koliko je predviđeno. Ovaj rezultat je impresivan i može se pripisati ličnom angažovanju, napornom radu i konstruktivnom stavu nosilaca RSP-a u partnerskim zemljama, uz dodatnu potporu u vidu snažne i kontinuirane podrške od donatora, UNHCR-a, OSCE-a i CEB-a.

Podrška od donatorske zajednice RSP-a posebno je konkretizovana u novembru 2019. godine, kada su se, kako je već prethodno istaknuto, donatori saglasili da ne samo dodatno produže period sprovođenja za 12 mjeseci, već je i nekoliko njih namijenilo nova sredstva u cilju omogućavanja finansiranja produženja. Ovakva velikodušnost usmjerena je ka jednom cilju: maksimalnom povećanju broja porodica koje će do završetka RSP-a započeti novo poglavlje u svom životu tako što će konačno imati pristojne i trajne domove.

Napori svih učesnika u projektu moraće da se nastave i tokom 2020. godine i kasnije, budući da je plan da se dodjeli 3.000 novih jedinica 2020. godine, 1.300 jedinica 2021. i ostatak od 1.100 tokom prve polovine 2022. godine. Iako će fokus ostati na efikasnom sprovođenju, tokom 2020. godine radiće se i na nastavku identifikovanja nasljeđa RSP-a. Pored toga, veće interesovanje biće posvećeno izgledima održivosti korisnika.

RSP tim unaprijed se raduje još jednoj godini intenzivne i plodne saradnje sa svim partnerima RSP-a, kao i brojnim obilježavanjima početka i završetka izgradnje koji će uslijediti!





Bosna i
Hercegovina



Republika
Hrvatska



Crna Gora



Republika
Srbija

Regionalni stambeni program finansira i podržava međunarodna zajednica



Regionalni stambeni program (RSP) ima za cilj da obezbijedi trajna rješenja za stambeno zbrinjavanje raseljenih lica nastalih nakon sukoba na teritoriji bivše Jugoslavije u periodu od 1991-1995. godine. RSP sprovode Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Crna Gora i Srbija, a finansira najvećim dijelom međunarodna donatorska zajednica. Glavni donator je Evropska Unija. Ostali donatori su Sjedinjene Američke države, Njemačka, Norveška, Švajcarska, Italija, Danska, Turska, Luksemburg, Španija, Kipar, Republika Češka, Mađarska, Rumunija, Republika Slovačka.

www.regionalhousingprogramme.org